

Konference ENIRDEM 2005

Zvládání rozmanitosti v souvislostech řízení škol a vzdělávání

Ve dnech 22. – 25. září 2005 proběhla v Brně a Telči 14. konference sítě ENIRDEM (*European Network for Improving Research and Development in Educational Management*). ENIRDEM je horizontální síť, která byla založena v roce 1991. Spojuje odborníky zaměřené na výzkum a rozvoj v oblasti řízení škol a vzdělávání – angažují se v ní lidé z akademické sféry, výzkumu a rozvoje, ale také státní správy stejně jako ti, kdo řídí školy a další vzdělávací zařízení.²

Letošní konference se konala se pod záštitou hejtmanů Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina, Stanislava Juránka a Miloše Vystrčila, a organizoval ji Ústav pedagogických věd FF MU v Brně spolu s Pedagogickým centrem Vysočina v Jihlavě.

Hlavním tématem konference bylo zvládání rozmanitosti v souvislostech řízení škol a vzdělávání (*Dealing with Diversity: a Key Issue for Educational Management*). Téměř 90 účastníků konference ze 17 převážně evropských zemí se věnovalo zvolenému tématu v různých formách (plenárních vystoupeních, příspěvcích v sekcích, specificky zaměřeném sympoziu, sekci věnované posterům) a z řady úhlů pohledu³.

Významnou stránkou konference byla plenární vystoupení. V nich nejdříve David Oldroyd (nezávislý expert, Velká Británie) zdůraznil některé žádoucí posuny v přístupech k rozmanitosti v řízení škol a vzdělávání. Anne Gold (Univerzita v Londýně) pak hovořila o hodnotách jako jádru práce s rozmanitostí v řízení ve vzdělávání – koreferující Jaroslav Kalous (UK Praha) se zaměřil především na relativnost a vnější podmíněnost některých otázek zvládání rozmanitosti v řízení. Anita Trnavčević (Centrum vzdělávání vedoucích pracovníků v Lublani) a Paul Mahieu (Univerzita v Antverpách) pojednali o rozsáhlé komparativní studii zaměřené na procesy vedení ve školách a spravedlnost.

Dílčí příspěvky zaznívaly v průběhu celé konference ve třech paralelních sekcích. Autoři ve více jak 30 vystoupeních nahlíželi práci s rozmanitostí z různých rovin – řízení školských celků, řízení práce jednotlivých škol, řízení práce ve třídách, a také s ohledem na specifické oblasti řízení škol a vzdělávání – zvládání rozmanitosti ve vztazích školy a rodiny, rozmanitost v souvislosti s otázkami participace, v práci s učiteli a jejich týmy, v procesech evaluace a autoevaluace práce školy apod.

V plenárním sympoziu konference nabídl tým účastníků projektu ESIST (*Evaluation Strategies for Improving School Leaders' Training Programmes - A European Perspective*), jehož součástí je i Ústav pedagogických věd FF MU v Brně, poznatky z tříleté práce na projektu zaměřeném na evaluaci programů vzdělávání vedoucích pracovníků škol⁴.

Secke posterů přinesla informace o některých právě probíhajících výzkumných projektech doktorských studentů i dalších účastníků.

Významnou součástí konference byl prostor pro neformální setkávání a diskuse – většina členů sítě se zná již řadu let, mnozí dlouhodobě a vcelku intenzivně spolupracují, nezdědka jde o skutečně kolegiální i přátelské vztahy.

Celkově se potvrdilo, že volba tématu byla trefou do černého⁵. Mnohost úhlů pohledu i přístupů k řešení jednotlivých témat nebyly, myslím, zábranou kvalitě. Potvrdilo se, že práce s rozmanitostí v řízení škol a vzdělávání, byť ne vždy explicitně jasně zdůrazňovaná, je ve skutečnosti jedním

² Více informací o síti lze nalézt na jejich webových stránkách (www.enirdem.org).

³ Srov. Pol, M., Ahonen, J., Dunning, G., Ivanova, I., Kaldestad, O., Malmberg, K. (eds.): *Dealing with Diversity: a Key Issue for Educational Management*. Abstracts. Brno, Masarykova univerzita 2005. ISBN 80–210–3821–7.

⁴ Srov. ESIST: *Evaluation for improving school leaders' training programmes*. Ljubljana, Šola za ravnatelje. ISBN 961–91444–3–0.

⁵ Mimochodem, téma rozmanitosti v řízení škol a vzdělávání bylo – nezávisle na volbě tématu konference ENIRDEM – vybráno jako hlavní i pro konferenci ICSEI 2006 v Miami.

z nejvíce zásadních, ba skutečně klíčových témat řízení škol a vzdělávání. Zvládnutí rozmanitosti pak zůstává permanentní výzvou pro všechny, kteří se angažují v řízení.

Účast členů Ústavu pedagogických věd FF MU v Brně se samozřejmě neomezila jen na organizaci akce. V sympoziu vystoupili Milan Pol a Petr Novotný s poznatky z ověřování metody *Story line* jako metody evaluace vzdělávacích programů pro ředitele škol. V sekcích zazněly příspěvky Milana Pola a Petra Novotného (*Leadership as a matter of diversity*) a Martina Sedláčka (*Heads of Czech basic schools – from the initial stage of a research project*). Své postery prezentovali Lenka Hloušková (*A model of school culture development*) a Jiří Zounek (*ICT in management of Czech basic schools from the point of view of heads*).

Závěr konference patřil úvahám o tom, jak nadále kultivovat a aktualizovat život sítě. Tématem k přemýšlení na příští rok je – kromě jiného – i možná změna názvu sítě. Ve snaze reflektovat (především) v kontextu vzdělávání chátrající dominanci pojmu *management* a zdůraznit význam pojmu *leadership* uvažují členové sítě o tom, zda by nebylo vhodné přinejmenším rozšířit název sítě na *European Network for Improving Research and Development in Educational Leadership and Management (ENIRDELM)*. Rozhodnutí by mělo padnout příští rok. Na samém konci konference předal autor této zprávy předsednictví sítě pro následující rok do rukou Geralda Dunninga (Univerzita v Glamorgamu). Příští konference se tedy bude konat podle zvyku v zemi stávajícího předsedy sítě – v září 2006 ve Walesu.

Konference ENIRDEM 2005 byla odborně přínosným a lidsky velmi příjemným setkáním. Navýsost se zdařila také z hlediska organizačního. Byla to dobrá konference.

Milan Pol